

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y I AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dijous 7 de Setembre de 1899

Núm. 8359

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'itografia Malloré, carrer Jauguera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 1.500 pessetes.
Provincials trimestres, 4.500 pessetes.
Estranger y Ultramar, 6.000 pessetes.
Anuncis, a preus convenients.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d'una acceptió general, son les millors proba pera demostrar que

XAROP SERRA

La que paga més

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crò-nica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

vincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de

Massó y Ferrando

Guano classe superior.—Id. de peix.—Cascos d'arengada pera adops de las hortalsas.

Magatzém á Riudoms

y á Reus Vilá, núm. 3

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continua á la vegada que extraordinarias condicions d'economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran limpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventatjas difícils d'obtenir ab altres sistemes. Tenen marca senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulen y cambian á voluntat, las velocitats mínima á máxima. Los gastos d'oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestes oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sían necessaris.
Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

RECORT ETERN

Pera 'l dia 2 de Novembre pròxim, se venen

LAPIDAS MORTUORIAS

de marbre, de varias classes y colors, ab un

50 PER 100 DE REBAIXA

y s'graban las inscripcions de las mateixas, en mate, relleu, dauradas, etc., etc., á meytat de preu. Gratis la colocació en lo cementiri.

Taller de marbres de E. VILA

LLOYERA, 23.—REUS.—LLOYERA, 23.

NO CONFONDRES

Gran varietat en ximeneas, lavabos, fonts; picas de marbre á preus molt reduhits!

VERDADERA GANGA

Se ven la casa propia de don Salvador Navarro, carrer de Sant Vicens Alegre, número 25. Consta d'un gran magatzém, celler, corral, descobert, pou, tres pisos y terrat; se donará baratissima. S'admeten proposicions aré que está aquí son propietari qui cambia son domicili á Tarragona.

Secció doctrinal

Lo separatisme á Noruega

Diferentas vegades hem parlat del moviment separatista á Noruega. Ara, aquest moviment está sofrint una evolució interessant, que augmenta la seva gravetat y fa mes imminent la separació de Suecia y Noruega.

Lo separatisme noruech es ben diferent de casi tots los moviments separatistas que fan sa via en diferents indrets d'Europa.

Lo separatisme es casi sempre la bandera que alsa un poble que conserva 'l sentiment de sa personalitat nacional y se troba junyit á un altre poble que vol aniquilarlo pera absorbirlo. Quan lo «poble dominador» va tent més feixuch lo pés de la opressió ab que intenta atuhir al «poble dominat», aquest sol redressarse, demana 'l cumpliment de pactes sagrats ó la concessió de reformas que garantisin la seva vida com á poble, y quan las sevas reclama-

cions no son atesas, quan se li contesta ab insults y ab violencias, la indignació, lo desespero, l'instint de conservació, acostuman á llensar al «poble dominat» al separatisme revolucionari. La historia ns diu eloquentment los resultats obtinguts per aquest camí: un empronament mes fort com á Polonia y á Irlanda, ó una independéncia nominal y miserable com á Grecia.

Ben diferent es lo que passa á Noruega. Allí no hi ha «poble dominador» ni poble dominat. Noruega es un poble lliure y sols la corona del rey Oscar la uneix ab Suecia. Com s'esplica, donchs, la existencia del separatisme noruech?

Fem una mica d'història, y aixís, á la vegada que trobarém las causas generadoras del moviment, ens donarém compte de la evolució que, com hem dit, está sofrint, passant d'un moviment polítich-constitucional, que sols se manifesta al Parlament noruech, á un moviment nacional-popular, que troba ressó en tot lo poble de Noruega.

Lo pacte unitiu de 1815, firmat pel rey Bernadotte y 'ls delegats del poble noruech, estableix que: la Noruega es un regnalme independent unit á Suecia per la persona del rey. Cap subordinació hi ha entre 'ls dos Estats; la persona del rey es l'únich llas d'unió. Lo rey es facultat per las constitucions de Suecia y Noruega pera dirigir la política exterior dels dos Estats.

Desde 'l primer dia, aquesta facultat de dirigir la política exterior, fou exercida, «de fet», per un ministre suech, per més que, «de dret», anés á càrrech del rey y aquest fós sol lo responsable.

En 1885, á consecuencia d'una modificació feta en la constitució de Suecia, cambiá la situació y comensá 'l conflicte. Lo Parlament suech, al restringir las atribucions reals, concedí, «de dret», las atribucions que, «de fet», estava ja exercint lo ministre de Negocis Estrangers y 'l feu responsable, davant las Cambres,

Aquesta reforma destruhí l'equilibri establert en lo pacte unitiu, en perjudici de Noruega. La llibertat d'un poble envers l'altre desapareixia en lo referent á la política exterior. En aquest punt la Suecia proclamava la seva supremacia, puigson Parlament era l'únich que tenia l'inspecció de la política exterior. Noruega va protestarne immediatament del nou estat de cosas y va reclamar la creació d'un Ministeri especial de Negocis Estrangers para Noruega, ab lo séquit d'una representació consular y diplomática diferent de la de Suecia.

Lo conflicte fa catorze anys que dura, però no fa gayre, se limitava á ser un riu de rahons entre 'ls dos Parlaments y una causa constant de discorde per á los dos Reges, que may ha volent accedint al Parlament de Stockholm. Lo desnivell tenia, en la práctica, tant poca importancia, que á porble ha tardat molt temps á preocuparse. L'aislament natural de Suecia y Noruega de la política internacional feya purament nominal la supremacia de Suecia.

Més, á cada any que passava, era més manifesta la lluyta entre 'ls dos Parlaments; y 'l poble noruech comensá, per fi, á adonarse dels insults que desde Stockholm se li dirigian y 'l poble suech s'indignava pel seu cantó, de las pretensions repetidas y més imperiosas cada dia dels representants de Noruega. La lluyta de Parlament á Parlament, se convertí en rivalitat y antipatia de poble á poble.

Alguns fets han vingut á agravar la situació, y á fer creixe considerablement aquella rivalitat y aquella antipatia.

A una provocació del Govern de Suecia, ha contestat la Cambra de Kristiania votant la supressió en la bandera nacional, del emblema de la Unió Área Noruega; lo poble ha aplaudit ab entusiasme la nova bandera; á Suecia, s'han fet publicas manifestacions contra las manifestacions separatistas de Noruega.

Lo príncep real ha sigut acullit ab una fredor casi hostil á Kristiania; ab aixó n'hi ha hagut, provera que á Stockholm se li fés una rebuda entusiasta, acompanyada ab crits ben significatius contra 'l poble «germà».

Altres causas més fondas han vingut á complicar la situació.

Lo desenrotlló inmens que adquiereixen cada dia la industria y el comerç de Noruega, ha donat positiva importancia al monopoli que exerceix Suecia en las relacions exteriors dels dos Estats que, de moment, ne tenia ben poca. La Suecia es qui estipula 'ls tractats de comerç y la Noruega creu avuy que sols tenint ella aquesta facultat tindrà assegurada la seva creixent prosperitat económica.

D'altra banda, la Suecia, conservant trescos los records de las glorias dels temps de Gustau Adolph y de Carles XII, no vol resignarse al seu allunyament de la política internacional, mentres que Noruega, que no sent cap entusiasme per aquelles glorias que no son sevas, creu que ha de defugir tota mena de aventuras que puguin destruhir en un dia la personalitat económica que ab una pilea d'anys d'esforços incessants ha lograt crear. Y aquí ja vé yém interessos y aspiracions ben contrarias, respecte á la política exterior que han de seguir los dos Estats.

La Suecia, conserva vint lo recort de la perdna de Finlandia, y aquest recort se traduhé en un gran

odi á Russia. Quan fa poch lo Czar violá las llibertats finlandesas, á Suecia's promogué una corrent, mes forta cada dia, favorable á una aliança ab Alemanya ab la ilusió de que una guerra ab Russia los hi permetés la redempció dels seus germans de Finlandia. Noruega, que no l sent l'odi á Russia, y que no vol de cap manera trobarse complicada en una guerra en que sols podria perdre, demana avuy, ab to amenassant, la seva completa independéncia en la política exterior, com única garantia contra 'ls perjudicis irreparables que li podrian portar las aficions belicosas de Suecia.

Aquestos fets, exposats tant per dessobre, son los que han convertit la lluyta de Parlament á Parlament, en lluyta de poble á poble.

Quina será la solució del conflicte pendént entre Suecia y Noruega?

La llibertat política, la independéncia administrativa y la personalitat económica de Noruega, ens permeten assegurar que, si va á la separació, no correrá la sort de Polonia, de Irlanda, de Grecia y de tots los pobles que, sense la preparació indispensable, han volgut passar d'un salt de la dominació somplerta á la independéncia absoluta.

F. CAMBÓ.

Segadors

Bon cop de fals!

Qui l'ha sembrada companys eixa llevor, tota aqueixa herba que creix y arreu s'escampa y al ensempe que de nostres camps treu boniquesa malmet la vida, prenentli'l goig que aquesta deu trobarhi?

Com es possible, amichs, que aixís hi poguem viure, com no ns morim de pena al contemplarho, al pensar que ni fruyt ne podem treure... Aixó ha durat molts anys, llargas centúrias; potser eixa durada sigui causa de nostre poch dalit per darhi'l remey que li caldria. A ben segur que ensopits demunt la brossa, hem deixat que florissin la dels altres, puig ben segur que lluny d'aquella terra hi ha qui procura embellir la seva per férnolia estimar com si fos nostra. Que per aixó n'trobem molts que ns abandonan, y fugen de nosaltres buscantne extranjers llochs, malgrat los vulguin...

Pero no, mos companys, ro volguem serné d' esclaus de gent viciosa, de gent que tan sols son benestar procura, mal cayguí lo germá. Que més voldrian que com anyella pasturesim lo que liensan y servilshi després pera nodrirlos.

No, may de la vida, nostres camps son jardins, no terra morta; d'altre no n'trobaréu un cop floreixen de més ubrigadors per sas aromas, de més bonichs y sanitosos.

Es herba de mal grá la que ha crescut fins ara, no hi busquéu una flor que parli á l'ánima, tota surt la vol seva de llástima que fa...

Ay de nosaltres que prompte no seguém eixa matura que lliga ja las parets dels casals nostres, que s'ensenyoreix de tot quant trobs, perque tot ho creu seu; ay de nosaltres si no fem un esforç per dominarla.

Malehida llevor ja vindrá l'hora en que tas fondas arrels serán trobadas. No n'sentirás lo goig d'esser mestressa de terras que ni ara ni may han sigut tevas; ja vindrá'l jorn en que tots sentirem la veu de mare que ns dirá com te d'esser. Florida espléndida de fullam verdorenh ahont s'hi bressin las flors de nostre amor, tendres y hermosas, com las aspiracions d'un oor noble, que bregui per deslliurarse de qui per egoisme d'emprersona.

Tots lo veurém aqueix cel lluminós, de pau tranquila, sens odia malehits que l'entofaqueixia, arreu lo sembrarém d'amistat santa, de llevors que ns procurin bona estada.

Pero cal treballar, cal ferne feyna y millor aviat; qué hi fa que siguém poch, no trigarán los altres. No sentiu ja fa temps veus molt llunyanas que entonan la censó que hem pressentit fins are? Donchs á ben segur que son dels nostres, estimats companys que cercan calla y ab lo seu hermós cant despertan á qui troban.

No restém ensopits, fora deixém que ns trobin previnguts, no fem que perdin temps, que ells com á bons segadors van per fer feyna, y de feyna n'hi ha, mireu los eixos camps d'herba podrida, mireu los fit á fit, que ns arbolin la sanch d'una vegada y l'ánima y l'bras dirán al hora lo crit de redempció que tant somniavan: «Bon cop de fals, germans d'aqueixa terra, bon cop de fals».

ANTONI SPAU.

Barcelona Setembre, 1899.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 6 de Setembre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grav d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	755	91		4.2	Ras	
3 t.	754	93				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS		NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.	
9 m.	Sol. 44	21	27	S.	Cumul.	0.3	
3 t.	Sombra 32		30	S.		0.4	

Aorta

Los enemigos de nuestra ciudad, los partidarios del desorden, sembla que vuluin tractar de tacar lo lluhiment de las festas que aq'ns propõem celebrar ab motiu de las frías d'Octubre, celebranthi un meeting d'ideas radicals, potser igual á las sustentadas en un altre de trista recordansa al del do de Julio.

Cap por tenim de que nostra població secundí aquets moviments; més si n'tenim de certs forasters que podrian venir, á qui res los importa lo bon nom de cultura y noble que té guanyamercadament nostra ciutat; y interessats com estém en vetllar per aquest y en desistjar poguerlo ostentar honrosament ab lo cap ben alt, no cal dir que per la nostra part estém disposats en denunciar á la vergonyapública á qui ns vulgui presentar als ulls dels forasters com á gent mal educada. Los fruyts que pot donarhi un meeting organizat per caps calents, per persona sense cap classe de fé en las ideas que dihen professar, per enemichs enconistats ab certs instituts que marcat la seva voluntat están compostos de germans d'illa, sobra lo ferlos ressaltar.

Cridém donchs l'atenció de la digna comissió executiva pera portar á cap la organizació de las festas, la de les autoritats municipal y gubernativa de la provincia, la de nostres companys en la premsa y la de las personas seriar y pariderias del ordre, pera que visquin previngudas á fi de que si s'persisteix en aquesta idea sapiguém tots lo lloch que ns toca ocupar.

Festas

Sabém que la Comissió organizadora dels festejos que han de celebrarse en aquesta ciutat los dias 20, 21, 22 y 23 del próxim Octubre no para pás en los trabajos preliminars pera portar á bon terme lo proyecto que ab tant entusiasme ha sigut acullit per nostres vehins y que donan bonas provas del mateix.

Molt ens plauhen las mostrás de bona voluntat, tant de la Comissió com dels vehins, ja que aixó ens encoratja mes y mes y ns fan augurar que aquestas festas superarán, si cap, á las que porta celebradas nostra ciutat y que li han donat fama.

Esperém ja que aviat se procurarà organizar lo programa de las mateixas que s'tindrán en compte la indicació que férem en nostre número del dimars, de fer vindre l'«Orfeo Catalá», cosa que ns donaría molt nom ja que es sens dupte lo millor d'Espanya y un dels millors d'Europa, idea que per las noticias particulars que tenim, es molt realizable y que segurament cap gastó reportaria.

La recaudació de fondos que ha comensat á fer la Comissió executiva va donant excelents resultats.

Nos alegrém que aixís sia, perque l'entusiasme ab que reben los industrials la idea de fer festas prova

Hem llegit una carta que de Manila ha rebut un amich nostre, vingut fa poch de Filipinas, en la qual hi ha noticias molt agradables del notable desentrotllo é importancia que poch á poch va adquirint lo «Centre Catalá» d'aquella ciutat, fundat fa mitj any per entusiastas iniciativas de paysans nostres, á despit dels nombrosos trastorns allí ocrreguts en los temps últims.

Al entorn de dita associació s'han reunit no sols los fills de Catalunya habitants á la perla d'Orient, sino que s'consideran catalans los naturals de Valencia, Aragón, Mallorca y en general, dels paissos que constituhiren la malagnanyada Coronilla d'Aragó, ab los fins consegüents y naturals entre germans que s'troban á 3.000 lliguas de la terra catalana. En l'esmentat «Centre» es oficial la llengua catalana y catalá es tot, hasta'l punt de que qui no ho siga, si bé pot entrarhi, careix de tot, mes no de ven, en las Juntas, ab l'objecte de que may pugna desvirtuarse'l carácter de l'associació.

Ultimament ha alcanstat lo Centre gran importancia material. S'ha trasladat al hermós carrer de la Concepció, de l'important barri de Quiapo, lo més céntrich de Manila, instalantse en una casa de inmejorables condiciones. Té mobiliari en abundancia, biblioteca, piano, billars y alumbrat d'acetileno, y 'ls diumenges s'fa allí música, s'cantá, s'legeix y s'parla de la terra ab aquell amor que sols se sent tant lluny, ó al menos se'n dona un compte á tanta distancia!

Diu la carta que alló es un tros de la patria. Son ja prop de doscents los socis.

Avant sempre, anyorats paysans, y ab la germanor que tant enalteix lo carácter catalá, no duptém jamay que equi tindreu sempre brassos oberts y cors ayments lo dia de vostre retorn.

Segons la carta de referencia, lo «Centre Catalá» de Manila tipdrá grandíssima satisfacció en establir relaciones ab las asociaciones regionalistas y trasladém lo prech ab consegüent gust.

Cridém l'atenció de la secció de Foment pera que procuri que la brigada municipal netegi lo carreró de Misericordia y especialment los tros de sota'l porxo prop del carrer d'Amargura, donchs se veu que 'ls vramadors l'han pres pel seu compte y l'han deixat fet una llástima sent molta la gent que no s'ven ab cor pera passarhi gracias al olor pestilent que se sent y á fé que es una via molt mes concorreguda de lo que sembla.

Esperém que serém atesos.

En lo teatro de la societat «El Alma» se posarán en escena lo próxim diumenge la divertida comedia en un acte «Cosas del oncle» y la sarsuela «El hombre es debil» finalisant la funció ab l'acostumat ball.

Lo nostre amich Miché V. Balanyá ha fet ofrena á la societat «Centro de Lectura» de duas magnificas notas á plé sol pintadas per lo malaguanyat Hortensi Güell.

Hem rebut una atenta comunicació de la societat de Tarragona «Centre Catalá», pera assistir á la vetllada que se celebrará lo dia 10 del present mes, pera commemorar lo sisé aniversari de dita Societat.

Agréhim l'atenció que se ns ha tingut, y procuraréu assistirhi.

A pesar de trobarnos á la entrada de la tardor, es encare sofocant la calor que s' deixa sentir.

Hem rebut lo cuàdern de Setembre del «Resumen de Agricultura», que conté los següents articles: «Vinificación», «La población rural y urbana», «Molinos de viento eléctricos», «La conservación de los huevos», «La clorosis de la viña curada con la cal», «Funciones del aire y del agua en la tierra», «Desgranadoras de maiz», «Dentro de treinta y tres años faltará el pan», «Algo sobre el cultivo del tabaco en Méjico». Gi ha además en aquest número importants seccions de «Bibliografía», «Casos agrícolas», «Problemas agrícolas», «Crónica agrícola» y «Revista Comercial».

Aquesta Revista se publica en forma d'elegants cuàdernos de 48 páginas, va adornada sempre ab bons grabats y forma al fi del any un hermós tomo que es un resumen escullit de tots los adelantos agrícolas. La Redacció contesta gratuitamente las consultas sobre materias agrícolas que li dirigeixin los suscriptores.

Se suscriu en l'Administració, Pl. 5, Barcelona.

Per las noticias que tenim resultará una grandiosa solemnitat patriótica l'acte inaugural de la Agrupació Catalanista de Targa que está preparant dita benemérita societat pera la tarde del diumenge vinent. En ell hi pendrán part molts dels oradors més celebrats de la nostra causa. Hi assistirá personal de la Junta Permanente de la Unió Catalanista y la inmensa majoria de las asociaciones, agrupacions y periódichs adherits á la mateixa. Dels pobles d'aquella comarca hi concurrerá en massa tot l'element catalanista.

De Montblanch participan que regeixen los següents preus pera 'ls articles qua s' detallan:

Vins negres de 15 á 17 pessetas oarga id. blancs de 19 á 20; y pera la destilació á 4 1/2 rals gran y carga. Esperits de vi á 100 duros los 516 litres y 35; id. refinats á 16 1/2 los 121'60 litres y 24 1/2 grans seuse id. refinats á 15 los 121'60 litres y 26 1/2 grans; anisais á 66 duros bota de 19 1/2 y á 56 de 17 1/2.

Per l'Inspector de mercats d'aquesta ciutat foren ahir decomisats é inutilizats 10 kilos de peix per no reunir las condicions de salubritat pera ser destinat al consum públich.

Ab motiu de la pérdna de nostres colonias y sent necessari fer menos mercats pera l'industria de saba-teria, regna en las Balears, ahont dit ram ló gran importancia, un moviment inussitat, sortint viatjants, oferint lo referit género.

La Crónica Reusense ahir s'ocupa del exhaurpte ab que s' tracta d'empanyar las festas d'Octubre.

Molt bé colega y tots á una.

Y si convé conjura aquesta vegada n'hi haurá.

En lo vehí poble de Vinyols ocrregué ahir una sensible desgracia.

Mentres s'estavan varis vermadors trepitjant varena en un cup d'una casa del carrer Callejón número 19 se trencá una de las fustas de la trapa cayente un baix ab tan mala sort que morí els pochos moments.

Ans d'ahir conferenciá ab lo gobernador civil de la provincia l'Alcalde de Vilaseca.

En dita entrevista se tractá de la cuestió surgida en l'assumpto de la escola y aduana de Salou, havent ordenat lo senyor Luengo que s'instruheixi expedient, á fi d'exclarir los fets.

Se diu que'l Govern pensa concedir una canongia al ilustre poeta catalá Mossen Jacinto Verdager.

Es inútil manifestar quan nos complan la nova, y ab quin delit esperém véurela realizada.

La vrema se paga actualment á Tarragona á 1'75 pessetas la arroba.

Lo recaudet ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 1271'18.

Retallém de «El Nacional», de Madrid: «No pagar.—Induptionablement es una aspiració molt generalizada, sols que avans no la alimentavan més que 'ls tramposos, y ja s'va extenent á las personas formals y solventes.

Es altre dels miracles que ha realiat l'actual Govern.

Segons telegrafia de Barcelona, se calcula en

8,000 lo m... han compromès a no pagar la contribució, mentre lo ministre d'Hisenda persisteix en mantenir los posts presents a las Cortes.

¡Patrial

Al amic Pere Cavallé.

¡Oh Catalunya, Patria estimada, Mare volguda dels catalans, Reb, carinyosa, dolça abraçada D'eix fill que t'ayma y, ab veu arpada, Per tú n'entona sos millors cants.

'Reble amorosa Patria qu'un día Llèys ne dictabas per l'Univers, Quant las esquadras ningú vencia: Quant ¡oh! la testa sempre t'enyia Rica corona de verds llorers.

'Mes ¡ay! que'n resta de ta grandesa Si esclava t'miran altres nacions! ¡Si estás plorosa, y, ab pena encosa, Veus com uns altres, gentil comtesa, Pel fench n'arrastran los teus pendons!

Avuy t'oviro tota endolada Sens que t'defensin tos braus guerrers; Sola, abatuda y desconçolada, Com si la rassa fos scabada Dels Peres, Jaumes y Fivallers.

Mes no, ma Patria; tens nom é historia; La testa altiva, deus aixecá; Qui t'vulgui esclava com vil que moria, N'eras la Reyna tú un jorn de gloria Que encara esc lta l' Mediterrá!

Las sevas onas besan ta platja Y t' remoreixen cantichs d'amor; Mira, sí, mira son blau onatge, Grabada hi tenen sa bella imatge Roger de Lluria y Roger de Flor.

Els te recordan que no'ls vencia Ningú, ma Patria, per terra y mar; Que'l llor de gloria que als braus premia Per sas victorias en la Turquia, Sicilia y Napolis, varen guanyar.

També t' recordan que vins esclava Mentres t'esplotan vils mercadés; Qu'eres Regina que lleys dictava; Tú, la Senyora que derrotava Al Bruç un dia l'estol francés.

Aixó t' recordan, ma Catalunya, Eixos que foren braus catalans; Ta melangia ben prest allunya, Mentres irada la fals emponya Contra eixa rassa d'homs inhumans.

Que t'vol esclava, sent la Regia Que encare escolta l' Mediterrá; D'esclaus teirnos la nit ja fina, Y'l sol de glorias que'ns il·lumina Mes altre volta brillant será.

ANGEL CERVERA SEGURA.

Vilanova y Geltrú.

Secció oficial

Edicte de cobrança

Don Francisco Sánchez Gomez, Recaudador de contribucions del districte municipal de Reus.

En virtut del present, que s'expedeix en compliment de lo previngut en l'article 33 de la Instrucció de Recaudadors de 12 de Maig de 1888, als vehins d'aquest terme se fa sapiguer: que la cobrança de las contribucions rústica, urbana é industrial corresponents al primer trimestre del present any económic, tindrà lloch en aquesta localitat los dias del 9 al 14 del present mes de vuyt á una y de quatre á las sis de la tarde segons l'anunci publicat en lo Butlletí oficial d'aquesta provincia.

En sa consecúencia invito á tots los contribuyents d'aquest districte municipal á que en los dias designats acudeixin á pagar sas cuotas per quant en lo present trimestre se considerarà lo segon periodo de cobrança del dia 15 al 25 d'aquest mateix mes puig de manera pot concedirse prórroga en lo mes d'Octubre per estar fora de Reglament.

Al mateix temps y en be dels contribuyents se'ls hi suplica que tots aquells que per molta quantitat de recibos vulgan evitar molestias poden passar nota detallada á la Recaudació pera en horas extraordinarias treure'ls recibos y poguer sense esperar entregárloshi.

Dech al mateix temps fer present que als contribuyents per rústica se'ls cobrarà'ls recibos de Guarderia qual reparto ha sigut aprobat per l'Excm. Ajuntament d'aquesta ciutat.

Donat en Reus á 6 de Setembre de 1899.—Lo Recaudador, F. Sánchez.

Registre civil del dia 5 de Setembre 1899

Table with columns for Naixements, Matrimonis, Defuncions. Includes names like Antoni Domenech Gebellí, Valentina Miró Pardell, Antoni Barriach Seltó.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Santa Regina. Sant de demá.—La Nativitat de Nostra Senyora.

Anuncis particulars

COLEGI DE D.ª MAGDALENA MARTORELL baix l'advocació de la Immaculada Concepció de Maria

Lo 15 del present mes quedarán obertas las classes corresponents á l'Instrucció primaria, elemental y superior, aixís com las referents á l'ensenyansa de tota classe de labors y la de cosit de roba d'anca. Hi haurá també classes de Música, Dibuij y Francés.

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficsar preus inverosímils al fuit eléctric, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats.

Apesar de que 'ls preus que l'«Gas Reusense» ficsa á sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los accepta desde ara y en lo moment que l'seu contrincant dongui un servey regular d'alumbrat eléctric, nostra Societat establirà pera 'ls seus abonats los preus següents:

Table with columns: Una lámpara incandescent de 5 bujias, 10, 16, 25. Preu del kilowat, hora.

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l'altra empresa. Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temem, se'ns porta á la llyta, á ella aném ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devent solzament per una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Utensilis pera escolas

Se venen, junt ó per separat, per un preu sumament reduhit. Consisteixen en un escriptori de forma semicircular ab sa corresponent tarima, varias taulas, pissarras, tinters, mapas, quadros, etc., etc., tot en molt bon estat.

Colegi de senyoretas DIRIGIT PER D.ª MARÍA CORTINA Mestra Superior, baix la advocació de Nostra Senyora de Misericordia

Lo dia primer d'Octubre s'obrirá aquest nou centre d'educació y ensenyansa, organiat conforme exigeixen las modernas teorías educativas, en lo que s'podrán estudiar, ademés de las materias que comprén la Instrucció primaria, las especials de tall y confecció de roba blanca, bordat, música, dibuij y francés comptant ab lo Professorat necessari pera la bona marxa de ditas ensenyansas.

COLEGI DE SANT PERE DE REUS DIRIGIT PER PARES RELIGIOSOS FILLS DE LA SAGRADA FAMILIA

Aquest Colegi admet pera la ensenyansa, alumnos interns, á mitja pensió, recomenats y externs regintse per las següents condicions. Tota pensió, 45 pessetas.—Mitja pensió, 30 ptas. y Recomenats, 5 ptas.

Los preus generals d'ensenyansa son:

Classe Superior, 5 ptas.—Id. Elemental, 3 ptas.—Id. Párvuls, 2 ptas. Clases de Música, 5 ptas.—Id. de Francés, 3 ptas.—Id. de Inglés, 3 ptas.—Id. de Geometría, 3 ptas.—Id. de Física y Química, 3 ptas.—Id. de Historia, 3 ptas.—Id. de Geografía, 3 ptas.—Id. de Dibuix, 3 ptas.—Id. de Pintura, 4.—Id. de Gimnasia, 3 ptas.

Los preus generals d'ensenyansa son: Ricardo Boquer Agulló, Francisco Casals Boix, Naranjo Llevanta, Rafael García Trujillo, Guell Almada, Joseph Ferrer Pascual, Villé y Julio Pascual Bafalló.

LLET PURA DE VACA VACAS SUISSAS Hort de Pau Abelló Se ven al carrer primer del Roser, núm. 4.

ESCORIAS THOMAS Végis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Telégramas Madrid 6.

La Junta de defensa, composta dels generals Polavieja, Cerero y Chacón, ha convingut los termes en que s' redactará l' informe que ha de presentarse á las Cortes en demanda del crédit necessari pera la fortificació de las costas.

Lo crédit, segons se diu, será de molta consideració. Demà surt pera Turbia lo general Polavieja, puig s'vinguda á Madrid ha obehit sols al assumpto de las defenses.

S'atribueix al arquebisbe de Sevilla lo proposiú d'adoptar resolucions que tindrán molta resonancia, per lo noves é inusitadas, en la gent d'iglesia.

Diuhen de Oporto que segueixen tancadas las tendes, si be la massa neutra no secunda las miras interessades del fabricant que volen tancar sense atendre als perjudicis que causan á la classe obrera.

Pera tractar d'aquest assumpto s'ha reunit la Federació de las classes obreras. Los metjes francesos se mostran contraris al acordament, puig á més de no ser en sou aspecte profiláctich, causa gravíssims perjudicis á la classe treballadora.

Avuy no hi ha hagut cap cas de malaltia sospitosa, ni s'ha registrat cap defunció. Aixís ho diuhen los despais particulars. Lo duch de Tetnán ha dit que no va ni á Bilbao ni á San Sebastián á fer política, y que passará á Castona lo resto del istiu.

Lo vapor «Catay» y un barco inglés han topat frente al Cabo de San Vicente, naufragant lo segon, essent recullits sos 57 tripulants per lo «Catay», que 'ls conduhí á Cádiz.

S'ha disposat quedi en observació per haver passat per port sospitós. Diuhen de Cádiz que en las costas immediatas ha embarrancat lo vaçor «Aurora», que procedia de Portugal.

Las autoritats de Sanlúcar, sens perjudici de prestarli auxili, li han fet issar banders groga. Lo tripulant 20 individuos. La Junta local de Sanitat adopta las midas necessaries pera prevenir qualsevol perill.

De Burgos diuhen que apesar d'haverse anunciat, no s' llogi tampoch en la última sessió del Congrós Católich lo missatge del Papa. Segons diu nostra cónsul á Oporto, no s'han registrat nous casos de peste en aquella ciutat.

A Hernani se tém un nou conflicte per las conabudas placas del Cor de Jesús. Imp. de C. Ferrando.—Plasse de la Constitució,

Servey dels trens de viatjers

De Mora a Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4:49 m.	tren de mercaderies ab cotxes de 3. ^a classe	7:54 m.
5:45 m.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe	7:01 m.
8:44 m.	tren mercaderies cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe	12:31 t.
14:02 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	1:53 t.
5:23 t.	tren de mercaderies ab cotxes de 3. ^a classe	8:48 n.

De Reus a Mora

SORTIDA		ARRIBADA
7:01 m.	tren de mercaderies ab cotxes de 3. ^a classe	9:49 m.
1:26 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	3:14 t.
3:28 t.	tren de mercaderies ab cotxes de 3. ^a classe	6:29 t.
7:03 n.	tren de id. ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe	10:06 n.
9:23 n.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe	10:31 n.

De Reus a Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA
4:43 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe (1)	8:22 m. Línea Vilanova
4:43 m.	"	9:44 m. " Vilafranca
7:09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe	9:21 m.
1:04 t.	tren de mercaderies ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe	7:34 n.
1:59 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	5:08 t.
6:35 t.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a classe (2)	10:13 n.

De Barcelona a Reus

SORTIDA		ARRIBADA
5:25 m.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe (3)	10:17 m. Línea Vilafranca
9:51 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	1:04 t.
11:15 m.	tren mercaderies ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe	6:35 t.
1:55 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	5:31 t.
7:02 t.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe	9:45 n.

Reus 1 de Juliol de 1899.

- (1) Trasbort a Sant Vicens.
- (2) Idem a Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem a Sant Vicens y Roda.

Llibre Important

CARTILLA RÚSTICA

PREUS DELS PLANTADORS

DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment a tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s'hi troban explicadas ab claritat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cap americá, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda; y alseda dels cepes y manera de cuydarlos; verdader mode de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc.; seguit d'altres no menes importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuydados de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d'Espanya y Fransa; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 400 páginas en bon paper y clara impressió, enquadernat a la holandesa y s ven en aquesta impremta, al preu de UNA PESSETA.

Secoló comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 5

De Hamburg y esc. en 17 dias v. Pizarro, de 776 ts., ab efectes, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a
De Bilbao y esc. en 35 dias v. Carmen, de 632 ts., ab efectes, consignat als senyors Fills de B. Lopez.
Despatadas
Pera Barcelona x. Carmen, ab tráuzit.
Pera Cette v. Correo de Cartagena, ab ví.
Pera Hamburg y esc. v. Pizarro, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'

ahir.			
Interior	63:37	Cubas del 86	71:82
Orenses		Cubas del 90	59:75
S. Juan		Aduanas	94:50
Norts	50:05	Ob. 5 0/0 Almansa	87:
Fransas	43:40	Id. 3 0/0 Fransa	43:12
Filipinas			

PARIS

Exterior			
61'	Norts		
	GIROS		
París	23:35	Londres	31:15

J. Marsans Roi

Representant: JOAQUIM SOCIAT'S

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la

tarde d'ahir:			
Interior	63:37	Aduanas	94:50
Exterior	76'	Norts	51'
Amortizable		Fransas	43:40
Cubas 1896	71:82	Orenses	11:55
Cubas 1890	59:75	Obs. 6 0/0 Fransa	87:
Exterior París	60:85'	Id. 3 0/0	43:12
		GIROS	
París	23:25	Londres	31:15

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colégi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa			
" dias vista			
París 90 dias fetxa			
París vista	23'		23:20
Marsella 60 dias vista			
VALORS LOCALS		DIKER	PAPER OFER.

ACCIONS

	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.	625	
Industrial Farinera	550	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		650 660
Manufacturera de Algodón	100	110'
Compañia Reusense de Tranvías		
Compañia Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	150	

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM. ADOB. FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més efíca, lo més durader

SALES DE STASSFURT

COM. ADOB. POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

balz garantí del Síndicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZUE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleó

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA